

Sondaj: În 54,7% dintre școlile unde învață și elevi cu cerințe educaționale speciale (CES), consilierul școlar vine doar săptămânal/ocazional, în vreme ce 44,3% beneficiază de serviciile unui consilier școlar permanent

Salvați Copiii atrage atenția cu privire la necesitatea implicării tuturor instituțiilor pentru creșterea gradului de incluziune

- În 54,7% dintre școlile de masă unde învață și elevi cu CES, consilierul școlar vine doar săptămânal/ocazional.
- În 27,1% dintre școlile din anchetă, spațiul fizic nu este adaptat în niciun fel pentru elevii cu dizabilități.

București, 23 noiembrie 2022: În 54,7% dintre școlile unde învață și elevi cu cerințe educaționale speciale (CES), consilierul școlar vine doar săptămânal/ocazional, în vreme ce 44,3% beneficiază de serviciile unui consilier școlar permanent. Pentru a sprijini din punct de vedere educațional și social copiii din familii defavorizate socio-economic și copiii cu cerințe educaționale speciale, din anul 2020 Salvați Copiii derulează 7 programe locale, în județele Dâmbovița, Dolj, Ilfov, Giurgiu, Vaslui și municipiul București, prin proiectul *O școală pentru fiecare*.

Sondajul a fost realizat în perioada 1-14 noiembrie 2022 în rândul a 192 de respondenti, directori de școli și profesori. În școlile respondente, au fost identificați 1.125 de copii cu CES, în condițiile în care în aceste școli învață aproximativ 50.000 de elevi; dintre aceștia au un diagnostic medical 625, iar dintre cei diagnosticați 375 au recomandare de însoțitor. Totuși, mai puțin de jumătate, doar 125, beneficiază de însoțitor (shadow, părinte însoțitor, profesor itinerant, profesor de sprijin etc.).

Dintre școlile cuprinse în anchetă, 66,7% sunt în mediul rural, iar 33,3 % sunt în mediul urban.

Cercetarea Salvați Copiii arată că, în ceea ce privește:

Resursele pentru Incluziunea copiilor cu CES:

- 169 (88%) dintre școli au consilier școlar;
- 70 (36,5%) dintre școli beneficiază de profesor de sprijin;
- 49 (25,5%) dintre școli beneficiază de profesor itinerant;
- 100 de școli (52,1%) beneficiază de logoped;

- Alte resurse în 6 școli (3,1%).

În ceea ce privește **gradul de pregătire a cadrelor didactice din școală pentru activități care necesită competențe necesare de a lucra cu copiii cu CES:**

- a. 11,5% dintre respondenți consideră că sunt pregătite în foarte mare măsură;
- b. 12% dintre respondenți consideră că au competențe, dar este nevoie de mai mare implicare;
- c. 15,6% dintre respondenți consideră că sunt pregătite în mare măsură;
- d. 17,7 % preferă să nu răspundă la această întrebare;
- e. 43,2% dintre respondenți consideră că au competențe minime.

În ceea ce privește întrebarea referitoare la **adaptările spațiului fizic pentru persoane cu dizabilități:**

- 135 (70,3%) de școli au rampă de acces;
- O școală (0,5%) are lift pentru scaun rulant;
- 10 (5,2%) dintre școli au toalete adaptate pentru persoane cu dizabilități;
- 12 (6,3%) Altele;
- **52 (27,1%) Spațiul fizic nu este adaptat în niciun fel.**

În România, elevii cu cerințe educative speciale (CES) și/sau cu dizabilități sunt cuprinși în învățământul special și, o parte dintre ei, în învățământul de masă¹:

- Aceștia se regăsesc la toate nivelurile de educație și reprezintă 1,8% din populația școlară cuprinsă în învățământul de masă (53,2 mii de elevi).
- Distribuția pe categorii este următoarea: 43.063 de elevi cu CES; 9.268 de elevi cu certificat de handicap; 46 de elevi școlarizați în spital; 828 de elevi școlarizați la domiciliu.
- Numărul elevilor cu CES și/sau dizabilități incluși în învățământul de masă diferă de la un nivel de educație/rută de formare la alta. Astfel, efectivele din învățământul primar sunt relativ similare cu cele din învățământul gimnazial. Însă, la nivelul învățământului secundar superior (liceu și școală profesională) efectivele scad la aproape jumătate, fapt care atrage atenția asupra reducerii caracterului incluziv al învățământului de masă odată cu trecerea la nivelurile superioare de educație.

În acest context, pentru a sprijini din punct de vedere educațional și social copiii cu cerințe educaționale speciale și copiii din familii defavorizate socio-economic, din anul 2020 Salvați Copiii derulează 7 programe

¹ Sursa: Date calculate pe baza informațiilor INS, 2021; Ministerul Educației, 2021

locale, în județele Dâmbovița, Dolj, Ilfov, Giurgiu, Vaslui și municipiul București, prin proiectul *O școală pentru fiecare*.

Obiectivul proiectului este să contribuie la prevenirea abandonului școlar și la o mai bună incluziune a copiilor în risc de abandon școlar și copiilor cu CES, prin servicii integrate de prevenire și intervenție, inclusiv prin intervenții asupra părinților/reprezentanților și specialiștilor din educație și servicii sociale.

Intervențiile care se adresează copiilor cu CES includ: oferirea de sprijin educațional direct, activități de dezvoltare personală realizate de către cadre didactice și consilieri angajați prin proiect, formarea cadrelor didactice și a personalului de sprijin pentru lucrul cu copii din această categorie pe baza metodologiei de intervenție SNAP (Students Needs Action Pack) dezvoltată de Salvați Copiii Internațional și adaptată la contextul românesc.

Rezultatele intermediare ale proiectului sunt:

1. 470 de copii vulnerabili (copii cu CES și copii din grupuri defavorizate) cu vârsta între 4 și 16 ani au beneficiat de servicii integrate pentru prevenirea abandonului școlar - de tip *Școală după Școală* (cu program zilnic de 4 ore) pentru acoperirea curențelor educaționale acumulate, de tip *Grădiniță Estivală* pentru a asigura o bună integrare în ciclul primar a copiilor de vârstă preșcolară care nu au participat/au participat sporadic la activități de educație preșcolară, de activități de dezvoltare personală și măsuri de sprijin social.
2. 520 de părinți sunt integrați în proiect și participă la programe de educație parentală și servicii de consiliere.
3. Au fost organizate 7 campanii locale de informare și conștientizare privind educația incluzivă pentru 900 de persoane - elevi, cadre didactice, părinți și membri ai comunităților vizate, cu sprijinul Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională Ilfov.

În 2022-2023, vor beneficia de intervenție directă peste 1.500 de persoane: copii și aparținători și vor fi formate 170 de cadre didactice.

Proiectul beneficiază de un grant în valoare de 1.115.000 € oferit de Norvegia prin Granturile Norvegiene în cadrul Programului Dezvoltare locală (www.eegrants.ro și www.frds.ro). Obiectivul principal este de a contribui la prevenirea abandonului școlar și la o mai bună incluziune a copiilor în risc de abandon școlar și copiilor cu CES, prin servicii integrate de prevenire și intervenție, inclusiv prin intervenții asupra părinților/reprezentanților și specialiștilor din educație și servicii sociale.

Proiectul este implementat în parteneriat cu Save the Children Norway, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Ilfov și cu școli din județele mai sus menționate.

Mai multe informații: **Liliana Bibac-Moșneagu**, manager program – liliana.bibac@salvaticopiii.ro,
0741.933.599.

Despre Organizația Salvați Copiii

De 32 de ani, Salvați Copiii România construiește programe sociale, politici publice și practici solide în beneficiul copilului din România. Expertiza și complexitatea proiectelor la nivel național fac din organizație o instituție socială esențială, al cărei rol este medierea între societate și autoritatea publică, în beneficiul copilului. În cele peste trei decenii de activitate, Salvați Copiii a intervenit activ în societate, identificând soluții concrete pentru protejarea și sprijinirea copiilor vulnerabili, și a militat, în același timp, pentru o colaborare viabilă cu autoritățile decidente, pentru asigurarea interesului superior al copilului. Salvați Copiii și-a asumat rolul de supraveghere vigilentă a autorităților publice, în așa fel încât acestea să implementeze politici publice de durată care să corecteze cauzele care duc la vulnerabilizarea copiilor. Totodată, organizația a reușit să creeze rețele active de solidaritate, prin încurajarea responsabilității sociale a companiilor și a societății, în sens larg. În calitate de membru al Save the Children, cea mai mare organizație independentă din lume care promovează drepturile copilului și care cuprinde 30 de membri și desfășoară programe în peste 120 de țări, VIZIUNEA noastră este o lume care respectă, pentru fiecare copil, dreptul său la supraviețuire, educație, protecție și participare, asumându-ne MISIUNEA de a obține progrese importante privind modul în care copiii sunt tratați și producerea schimbărilor imediate și de durată în viața acestora. Peste 2.920.000 de copii au fost implicați în programele și campaniile Organizației Salvați Copiii.